

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра технологій у рослинництві та захисту рослин

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	20 Аграрні науки та продовольство
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	201 Агрономія
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Агробіотехнологічний

Біла Церква – 2023-2024 н.р.

Вступ до спеціальності. Робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти агробіотехнологічного факультету, спеціальності 201 «Агрономія», перший (бакалаврський) рівень вищої освіти / Розробник В.С. Хахула. Біла Церква: БНАУ, 2023.19 с.

Розробник: В.С. Хахула, канд. с.-г. наук, доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри технологій в рослинництві та захисту рослин

(Протокол № 1 від «23» серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри технологій в

рослинництві та захисту рослин, доцент

Т.В. Панченко

Гарант ОП «Агрономія»,

канд. с.-г. наук, доцент

В.Я. Сабадин

Схвалено науково-методичною комісією агробіотехнологічного факультету
(Протокол № 1 від « » серпня 2023 р.)

Голова науково-методичної комісії

канд. с.-г. наук, доцент

В.С. Хахула

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	8
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
6.1. Лекції	9
6.2. Практичні заняття	10
6.3. Самостійна робота	11
6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	13
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	14
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	15
9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	16
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	16
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	17
12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	18

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2023-2024 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» для денної форми навчання виділено всього 90 академічних годин (3 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 28 години (лекції – 14, практичні заняття – 14), самостійна робота студентів – 62 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3	Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство	Обов'язкова	
Змістових модулів – 2	Спеціальність: 201 Агрономія	<i>Рік підготовки</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – реферат		1-й	1-й
Загальна кількість академічних годин – 90		<i>Семестр</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 5,5		<i>Лекції</i>	
		14 год.	4 год.
	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	<i>Практичні</i>	
		14 год.	4 год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		62 год.	82 год.
		Підсумковий контроль: залік	

Метою вивчення навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є ознайомлення студентів із сільським господарством як галуззю матеріального виробництва, із змістом майбутньої професійної роботи агронома, методами наукової діяльності й технологіями, змістом і структурою освіти з агрономії, історією і системою вищої аграрної освіти в університеті, Україні та світі, формами та організацією самостійної роботи, особливостями агрономічної праці, кредитно-трансферної системи організації освітнього процесу, а також набуття компетенцій під час проходження навчальної та виробничої практик.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Ведення до спеціальності» базується на знаннях таких дисциплін як «Ботаніка», «Загальна екологія», «Хімія», «Фізика з основами біофізики», «Інформаційні системи і технології» та ін., які необхідні для володіння відповідними знаннями в галузі сільськогосподарського виробництва.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Перелік компетентностей за Стандартом вищої освіти України	Результати навчання за ОП спеціальності 201 «Агрономія»	Результати навчання з дисципліни
<p>Інтегральна компетентність: ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій і методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності: ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p>	<p>РН 10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.</p>	<p>РН 10.1. Знання сучасних теорій, технологій, основних функцій, методів та сучасних тенденцій розвитку агрономії. РН 10.2. Знання історії розвитку сільського господарства та аграрної освіти й вкладу вчених у становлення агрономії. РН 10.3. Знання місця й значення агрономії в системі сільськогосподарських наук та розуміння професійної діяльності. РН 10.4. Знання змісту основних навчальних дисциплін професійної і практичної підготовки, основну спеціальну термінологію. РН 10.5. Знання особливостей агрономічної праці. РН 10.6. Вміння використовувати знання з агрономії в практичних ситуаціях. РН 10.7. Вміння орієнтуватися в теоретичних концепціях сучасної агрономічної науки та застосовувати їхні алгоритми в професійній діяльності. РН 10.8. Розуміння теоретичних основ і технологій вирощування сільськогосподарських культур для забезпечення продовольчої безпеки держави. РН 10.9. Вміння застосовувати законодавчі та інші нормативно-правові акти вітчизняного законодавства, що стосуються агрономії та освітнього процесу у закладах вищої освіти.</p>

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»

Змістовий модуль 1.

Тема 1.1. Предмет і функції курсу «Вступ до спеціальності».

Тема 1.2. Поняття про агрономію та історія розвитку і становлення агрономічної науки.

Тема 1.3. Сільське господарство як галузь матеріального виробництва. Сталий розвиток агрономії в Україні.

Тема 1.4. Особливості агрономічної праці.

Змістовий модуль 2.

Тема 2.1. Система аграрної вищої освіти в Україні.

Тема 2.2. Основні форми і види організації освітнього процесу у закладах вищої освіти.

Тема 2.3. Організація наукової діяльності, студентського самоврядування, самостійної роботи і відпочинку студентів.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		л	п	ср		л	п	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1								
<i>Змістовий модуль 1</i>								
Тема 1. Предмет і функції курсу «Вступ до спеціальності».	12	2	2	8	9	0,5	0,5	8
Тема 2. Поняття про агрономію та історія розвитку і становлення агрономічної науки	14	2	2	10	15	0,5	0,5	14
Тема 3. Сільське господарство як галузь матеріального виробництва. Сталий розвиток агрономії в Україні	14	2	2	10	17	0,5	0,5	16
Тема 4. Особливості агрономічної праці	14	2	2	10	13	0,5	0,5	12
Разом за змістовий модуль 1	54	8	8	38	54	2	2	50
<i>Змістовий модуль 2</i>								
Тема 5. Система аграрної вищої освіти в Україні	12	2	2	8	13,5	1	0,5	12
Тема 6. Основні форми і види організації освітнього процесу у закладах вищої освіти	12	2	2	8	11	0,5	0,5	10
Тема 7. Організація наукової діяльності, студентського самоврядування, самостійної роботи і відпочинку студентів	12	2	2	8	11,5	0,5	1	10
Разом за змістовий модуль 2	36	6	6	24	36	2	2	32
Усього годин	90	14	14	62	90	4	4	82

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, ср – самостійна робота студентів.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1</i>	
1.1. Предмет і функції курсу «Вступ до спеціальності». Предмет, структура та функції навчальної дисципліни. Значення курсу у формуванні майбутніх фахівців з агрономії.	2
1.2. Поняття про агрономію та історія розвитку і становлення агрономічної науки. Виникнення та основні етапи розвитку агрономічної науки. Вклад вчених у становлення агрономії. Основні закони агрономії. Наукові підходи до раціонального використання земельних ресурсів України.	2
1.3. Сільське господарство як галузь матеріального виробництва. Сталий розвиток агрономії в Україні. Основне призначення сільського господарства. Ґрунт та його родючість. Розміщення сільськогосподарських культур. Основні культурні рослини. Фактори, що впливають на ріст і розвиток рослин. Пріоритетні напрями переходу України до сталого розвитку. Основні науково-організаційні принципи сталого розвитку агрономії. Технічний аспект сталого розвитку сільського господарства.	2
1.4. Особливості агрономічної праці. Основні агрономічні посади відповідно до національного класифікатора професій. Соціально-психологічні основи праці агронома. Любов до професії.	2
Разом за змістовий модуль 1	8
<i>Змістовий модуль 2</i>	
2.1. Система аграрної вищої освіти в Україні. Нормативно-правові акти та положення про зміст аграрної вищої освіти в Україні та БНАУ. Положення «Про організацію освітнього процесу в Білоцерківському НАУ». Особливості вищої освіти. Роль Регіонального університетського центру в підготовці майбутніх фахівців-агрономів. Агрономічні спеціальності та спеціалізації. Перспективи розвитку агробіотехнологічного факультету.	2
2.2. Основні форми і види організації освітнього процесу у закладах вищої освіти. Основні форми освітнього процесу (денна, заочна, вечірня, дуальна, дистанційна). Основні види навчальних занять. Кредитно-трансферна система організації освітнього процесу.	2

2.3. Організація наукової діяльності, студентського самоврядування, самостійної роботи і відпочинку студентів. Науково-дослідна робота студентів. Форми громадської роботи та самоврядування студентів. Самоосвіта та самостійна робота студентів. Раціональний відпочинок – запорука ефективного навчання.	2
Разом за змістовий модуль 2	6
Всього	14

6.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1</i>		
1	Предмет і функції курсу «Вступ до спеціальності». Питання мотивації вступу на навчання на спеціальність 201 «Агрономія». Умови успішної та менш тривалої адаптації першокурсників до навчання в університеті (анкетування). Виїзне практичне заняття в НВЦ БНАУ.	2
2	Поняття про агрономію та історія розвитку і становлення агрономічної науки. Злиття науки з виробництвом. Історичні передумови становлення органічного виробництва.	2
3	Сільське господарство як галузь матеріального виробництва. Сталий розвиток агрономії в Україні. Особливості сільськогосподарського виробництва. Основні фактори життя культурних рослин. Значення сільськогосподарської метеорології в землеробстві. Сутність поняття «сталий розвиток агрономії», його ознаки. Зміст складових сталого розвитку агрономії.	2
4	Особливості агрономічної праці. Вивчення передового досвіду кращих агрономів-менеджерів у господарствах України. Самовдосконалення компетентностей фахівця як запорука успіху в професійній діяльності.	2
Разом за змістовий модуль 1		8
<i>Змістовий модуль 2</i>		
5	Система аграрної вищої освіти в Україні. Особливості підготовки майбутніх агрономів на кафедрах факультету. Критерії оцінювання знань студентів за кредитно-трансферною системою організації освітнього процесу у БНАУ. Розгляд Положення про стипендіальне забезпечення здобувачів вищої освіти у БНАУ та критерії нарахування стипендій. Положення про академічну доброчесність. Стажування за кордоном. Навчання студентів за дуальною формою навчання. Навчання студентів за індивідуальним графіком. Проведення	2

	профорієнтаційної роботи студентами на факультеті. Про нормативні та вибіркові дисципліни навчального плану підготовки фахівців-агрономів. Права та обов'язки студента. Охорона праці під час проведення лабораторно-практичних занять та навчальних практик.	
6	Основні форми і види організації освітнього процесу у закладах вищої освіти. Стан і проблеми аграрної вищої освіти в Україні та БНАУ на сучасному етапі. Основні положення концепції змісту освіти і навчання в аграрних закладах вищої освіти в умовах входження до Болонського процесу. Головні принципи входження в Європейський простір вищої освіти. Особливості підготовки до навчальних занять за допомогою інформаційно-методичного забезпечення у системі Moodle. Ведення електронних журналів успішності студента.	2
7	Організація наукової діяльності, студентського самоврядування, самостійної роботи і відпочинку студентів. Робота з літературою у Науковій бібліотеці БНАУ. Основи бібліотечно-бібліографічних знань.	2
Разом за змістовий модуль 2		6
Всього		14

6.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1</i>		
1	Предмет і функції курсу «Вступ до спеціальності». Характеристика аграрного сектору економіки України. Визначення особливостей та перспектив агрономічної праці майбутніх фахівців.	8
2	Поняття про агрономію та історія розвитку і становлення агрономічної науки. Виникнення землеробства та землеробської техніки. Історія розвитку землеробських знарядь обробітку ґрунту. Удосконалення природи рослин (біотехнологія). Проміжні і ущільнені посіви. Програмування врожаю. Новітні сільськогосподарські машини та обробіток ґрунту. Сівозміна як основа раціонального використання земель. Плодівництво і овочівництво.	10

3	Сільське господарство як галузь матеріального виробництва. Сталий розвиток агрономії в Україні. Виробництво продукції рослинництва. Стан і перспективи розвитку агропромислового комплексу України на сучасному етапі. Практична імплементація ідеї сталого розвитку. Особливості ведення землеробства на радіаційно забруднених територіях. Основні проблеми, що гальмують розвиток землеробської галузі в Україні. Проблеми сталого розвитку сільського господарства України.	10
4	Особливості агрономічної праці. Провести соціологічне опитування на тему «Сучасне місце роботи агронома у виробництві сільськогосподарської продукції» та зробити аналіз анкетних даних (ІНДЗ). Скласти реферат на тему «Моє бачення професії агронома в майбутньому».	10
Разом за змістовий модуль 1		38
<i>Змістовий модуль 2</i>		
5	Система аграрної вищої освіти в Україні. Особливості вищої аграрної освіти в Україні. Основні завдання вищої освіти. Становлення та розвиток аграрної освіти в Україні (з найдавніших часів до сьогодення). Академічна мобільність студентів. Вивчення передового досвіду підготовки майбутніх агрономів у закладах вищої освіти України та за її межами.	8
6	Основні форми і види організації освітнього процесу у закладах вищої освіти. Особливості підготовки до навчальних занять за допомогою інформаційно-методичного забезпечення у системі Moodle. Ведення електронних журналів успішності студента.	8
7	Організація наукової діяльності, студентського самоврядування, самостійної роботи і відпочинку студентів. Розробка перспективних планів роботи молодіжної політики та студентського самоврядування на факультеті та університеті. Науково-дослідна робота студентів (наукові гуртки, науково-технічна рада студентів) та підготовка до участі в студентських предметних олімпіадах й конкурсах наукових робіт. Проведення анкетування щодо діагностики та залучення до громадської роботи студентів факультету. Розробка планів дозвіллевої діяльності в групах та гуртожитках.	8
Разом за змістовий модуль 2		24
Всього годин		90

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуального завдання.

6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

Форми індивідуального завдання: У даному навчальному курсі індивідуальне завдання передбачає проведення соціологічного опитування серед студентів та написання реферативних робіт.

Теми індивідуальних навчально-дослідних завдань

1. Історія землеробської галузі, її сучасний стан та перспективи розвитку.
2. Історичні передумови становлення органічного виробництва.
3. Особливості агрономічної праці.
4. Культура землеробства як фактор цивіліогенезу.
5. Глобалізація як фактор соціального та історичного буття. Цивілізаційний вимір аграрної сфери.
6. Прагматичні моделі землеустрою в цивілізаційному контексті.
7. Формування систем землеробства.
8. Форми землеволодіння і землекористування в Україні.
9. Аграрний сектор економіки України та його сучасне місце у виробництві сільськогосподарської продукції.
10. Перспективи розвитку аграрного сектору економіки України.
11. Проблеми сталого розвитку сільського господарства України.
12. Практична імплементація ідеї сталого розвитку.
13. Основні проблеми, що гальмують розвиток землеробської галузі в Україні.
14. Система вищої аграрної освіти в Україні.
15. Особливості вищої аграрної освіти в Україні.
16. Суть і значення агрономічної освіти як основи раціонального природокористування і екологічно безпечного землекористування.
17. Сучасне місце роботи агронома у виробництві сільськогосподарської продукції.
18. Стан і проблеми аграрної вищої освіти в Україні на сучасному етапі.
19. Головні принципи входження в Європейський простір вищої освіти.
20. Проблемна лекція: її підготовка та використання у процесі навчання.
21. Методика підготовки та проведення семінарських занять.
22. Організація самостійної роботи студентів у вищій школі.
23. Проблемне навчання: джерела, сутність, перспективи.
24. Практика використання різних методів навчання в освітньому процесі.
25. Види і форми контрольних заходів в університеті.

26. Історія створення і розвитку аграрного закладу вищої освіти, в якому навчається студент.
27. Сутність, форми і завдання органів студентського самоврядування.
28. Основні положення концепції змісту освіти і навчання в аграрних закладах вищої освіти в умовах входження до Болонського процесу.
29. Особливості кредитно-трансферної системи організації освітнього процесу.
30. Самовдосконалення компетентностей фахівця як запорука успіху в професійній діяльності.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання ґрунтуються на принципах студентоцентризму та індивідуально-особистісного підходу; реалізуються через навчання на основі досліджень, посилення практичної орієнтованості та творчої спрямованості у формі комбінації лекцій, практичних занять, самостійної роботи з використанням елементів дистанційного навчання, в тому числі в системі Moodle, тренінгів, майстер-класів практикуючих агрономів, інтерактивних методів навчання, командної та індивідуально-консультаційної роботи, робиться акцент на саморозвиток особистості та проблемно-орієнтоване навчання.

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, дискусійне обговорення проблемних питань. Практичні заняття проводяться у вигляді практикумів з аналізом історій і ситуацій, конференцій; ділових та рольових ігор, мозкового штурму, круглих столів, презентацій, полілогу, дослідження бібліографічних довідок обраних агрономів-лідерів.

У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи ZOOM, Microsoft Team, Google Meet, електронна пошта, мобільні додатки Viber, Telegram.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Успішність студента оцінюється шляхом проведення поточного, модульного та підсумкового контролю.

Контроль рівня знань студентів щодо засвоєння ними тем з дисципліни «Вступ до спеціальності» включає методи усного контролю (опитування під час практичних занять, співбесіди за матеріалами опрацювання тем самостійної роботи, виступи з рефератами за темами, що пропонуються у методичних вказівках); методи письмового і тестового контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних і семінарських занять та має на меті перевірку рівня підготовленості студента з програмних тем, а також виконання конкретних завдань. Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в усній та письмовій формі.

Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру щодо вивчення програмного матеріалу дисципліни;
- виконання завдань на практичних заняттях;
- виконання індивідуальних та самостійних завдань.

Рубіжний (модульний) контроль проводиться по завершенні вивчення змістового модуля у вигляді тестування або теоретичної контрольної роботи та передбачає виявлення рівня опанування студентом матеріалу змістового модуля й уміння застосувати теоретичні знання для вирішення практичної ситуації.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал обліку успішності академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється на заліку за допомогою стандартизованих комп'ютерних тестів або усного опитування за всіма темами курсу.

9. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії, якість конспекту.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконанні індивідуальні завдання, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, реферати, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного контролю засобом оцінювання є письмова контрольна робота. Контроль здійснюється за трьома складовими: лекційною (теоретичною), практичною та самостійною роботою.

Під час підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані тести.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75% завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60% завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо впевнено орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60% завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як сума балів з поточного, модульного та підсумкового контролю.

Сума балів з поточного контролю визначається як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок за такою формулою:

$$БПК = \frac{САЗ \times \max ПК}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «залік»

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Підсумковий контроль	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	-	100

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C	Задовільно	
64–74	D		
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint.
2. Законодавчо-нормативні акти та Положення.
3. Відеоматеріали за відповідними темами дисципліни.

Технічні засоби:

1. ПК.
2. Принтер.
3. Мультимедійне обладнання.

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Закон України «Про освіту».
2. Закон України «Про вищу освіту».
3. Закон України «Про органічне виробництво».
4. Національна доктрина розвитку освіти // Центр Разумкова. Національна безпека і оборона. 2002. № 4. С. 36-41.
5. Наказ МОН України. Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи № 943,16 жовтня 2009 р.
6. Положення про організацію освітнього процесу в Білоцерківському національному аграрному університеті / Витяг Вченої ради БНАУ № 6 від 07.07.2019 р.
7. Примак І.Д. Вступ до спеціальності: навч. посіб. / [І.Д.Примак, Л.А.Козак, О.І.Примак та ін.]. К.: ЦУЛ, 2009. 392 с.

Додаткова література:

1. Авдєєнко А.П. Інтенсифікація навчального процесу та організація самостійної роботи студентів / А.П.Авдєєнко, Л.В.Дементій, О.Є.Поляков / Проблеми освіти. К. 2001. Вип.24. С. 108-111.
2. Актуальні питання сучасного змісту освіти. Громадська освіта – для демократії: Посібник для самостійної роботи слухачів курсів підвищення кваліфікації / Укл.: В.К.терещенко та ін. Луганськ: Знання, 2003. 48 с.
3. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти в Україні: історія, теорія: підручник. К.: Либідь, 1998. 560 с.
4. Андрусишин Б.І. Методика викладання у вищій школі: підручник / Б.І. Андрусишин, А.М. Гуз. К.: Знання, 2008. 304 с.
5. Барановська Л.В., Дьомін А.І., Побережна Л.Л. Вища освіта України і Болонський процес: Навчально-методичний посібник з організації самостійної роботи студентів та аспірантів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації за вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Біла Церква, 2007. 108 с.
6. Вергунов В.А. Культура землеробства як фактор цивіліогенезу / В.А.Вергунов, В.М.Костєв. К.: ІАЕ УААН, 2002. 72 с.
7. Вергунов В.А. Нариси історії аграрної науки, освіти та техніки / В.А.Вергунов. К.: Аграрна наука, 2006. 492 с.

8. Горленко В.Ф. Народна землеробська техніка українців / В.Ф.Горленко, І.Д.Бойко, О.С.Куницький. К.: Наук. думка, 1971.163 с.
9. Грабовська Т.О. Студентське самоврядування. К.: Видавничий центр НАУ, 2004. 46 с.
- 10.Грішнова О. Розвиток вищої освіти в Україні : тенденції, проблеми та шляхи їх вирішення / М.А.Диас // Высшее образование в Европе, 1996. Том XX. № 1-2. С. 111-126.
- 11.Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності: навч.-метод. посіб. / Витвицька О.Д., Кулаєць М.М., Демешкант Н.А. та ін. К. : АграрМедіаГруп, 2011. 333 с.
- 12.Журавський В.С., Згуровський М.З. Болонський процес: головні принципи входження в Європейський простір вищої освіти. К.: ІВЦ «Видавництво «Політехніка», 2003. 200 с.
- 13.Загальне землеробство / В.О.Єщенко, П.Г.Копитко, В.П.Опришко, А.П.Бутило, П.В.Костогриз: За ред. В.О.Єщенка. К.: Вища освіта, 2004. 336 с.
- 14.Землеробство України: від праслов'ян через події ХІХ і ХХ століть до наших днів / [Зубець М.В., Вергунов В.А., Власов В.І. та ін.]. К.: Аграрна наука, 2005. Т.1. 280 с.
- 15.Кашкар'юв Г.В. Теоретичні та практичні аспекти компетентнісного підходу: монографія / Г.В. Кашкар'юв. Донецьк: Ландон-ХХІ, 2011. 243 с.
- 16.Концепція змісту навчання в аграрних вищих навчальних закладах в умовах входження до Болонського процесу / Т.Д.Іщенко, Н.А.Демешкант, С.М.Кравченко та ін.; За ред.. Н.А.Демешкант. К.: Аграрна освіта, 2005. 51 с.
- 17.Кремень В.Г. Освіта і наука України: шляхи модернізації (факти, роздуми, перспективи). К.: Грамота, 2003. 215 с.
- 18.Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти за кредитно-трансферною системою організації освітнього процесу в Білоцерківському національному аграрному університеті / В.П.Новак, Л.П.Хахула; За ред. проф. В.П.Новака. Біла Церква, 2016. 22 с.
- 19.Малихін О.В. та ін. Методика викладання у вищій школі: навч. посіб. / О.В.Малихін, І.Г.Павленко, О.О.Лаврентьєва, Г.І.Матукова. К.: КНТ, 2014. 262 с.
- 20.Мартин Л.В. Виховна робота у вузі. Навч.-метод. посібник. Чернівці: Рута, 2001. 168 с.
- 21.Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі: Навч.пос. К., 2007. 211с.
- 22.Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навч. посібник / В. Л. Ортинський. К. : Центр учбової літератури, 2009. 472 с.

- 23.Павлюк С.П. Традиційне хліборобство України: агротехнічний аспект / С.П.Павлюк. К.: Наук. думка, 1991. 223 с.
- 24.Проблеми сталого розвитку України. К.: «БМТ», 2001. 423 с.
- 25.Рослинництво: Підручник / С.М.Каленська, О.Я.Шевчук, М.Я.Дмитрищак, О.М.Козяр, Г.І.Демидась; За ред. О.Я.Шевчука. К.: НАУ, 2005. 502 с.
- 26.Ряба О.І. Від полиневого до безполицевого та нульового обробітку ґрунту: Агрономія / [Ряба О.І., Єщенко В.О., Примак І.Д., Колесник І.Д.]// зб.наук.пр. Уманського національного університету садівництва. Умань, 2011. Вип. 76. Ч. 1. С. 61-75.
- 27.Сільськогосподарська метеорологія і кліматологія / І.Д.Примак, А.М.Польовий, І.П. Гамалій; За ред. І.Д.Примака. Біла Церква, 2008. 488 с.
- 28.Сопівник І.В. Виховання громадянина в аграрному вищому навчальному закладі. К.: Видав. центр НАУ, 2007. 217 с.
- 29.Становлення і розвиток аграрної освіти та науки в Україні (з найдавніших часів до сьогодення) / [Мельничук Д.О.,Зубець М.В., Беренштейн Л.Ю., Власов В.І. та ін.]. К.: НАУ, 2004. 244 с.
- 30.Наукові основи сучасних систем вітчизняного землеробства: навчальний посібник. / І.Д.Примак, І.В.Мартинюк, Ю.В.Федорук, Л.В.Єзерковська, В.С.Хахула, Л.М. Качан, І.А.Покотило, А.А.Павліченко, Б.В. Хахула, С.В.Ображій, О.Б. Панченко, Т.П.Лозінська, С.В. Горновська; за ред. І.Д.Примака. Вінниця: ТВОРИ, 2023. 320 с.
- 31.Наукові основи управління бур'яновим компонентом агрофітоценозів України: навчальний посібник. / І.Д.Примак, М.П.Косолап, І.В.Мартинюк, Ю.В.Федорук, Л.М.Карпук, В.С.Хахула, І.А.Покотило, Т.В. Панченко, А.А.Павліченко, С.В.Ображій, Т.П.Лозінська, Н.М.Присяжнюк; за ред. І.Д.Примака. Вінниця : ТВОРИ, 2021. 452 с.
- 32.Землеробство: Підручник / І.Д. Примак, Л.В. Єзерківська, Ю.В. Федорук, В.М. Караульна, І.А. Покотило, О.Б. Панченко, В.С. Хахула, Н.М. Федорук, С.В. Ображій, Н.М. Присяжнюк, Т.П. Лозінська, М.В. Войтовик, Т.В. Панченко, Л.М. Карпук, А.А. Павліченко, І.А. Панченко; За ред. І.Д.Примака. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2020. 578 с.
- 33.Хахула В.С. Дуальна форма здобуття вищої освіти: методологічні підходи та особливості організації підготовки студентів за спеціальністю 201 «Агрономія» / В.С.Хахула, О.С.Городецький, М.Б.Грабовський, Л.П.Хахула, Л.Г.Яковишин, Л.В.Центило / За ред. О.С.Городецького. Біла Церква, 2019. 25 с.